

A DOBA

uvnitř čísla

měsíčník zelených hnutí

rok 2018

cena: 7,- Kč

Vážení čtenáři,

společně otevíráme 27. ročník vydávání časopisu „Zelená doba“ a dovolte při této příležitosti stručný historický exkurs.

Časopis začal vycházet v roce 1990 pod hlavičkou Okresního sdružení Strany zelených v Olomouci pod názvem „Zelení vzteky“. V roce 1993 přešel pod občanské sdružení Zelený kruh Olomouc a změnil svůj název na „Zelená doba“. Prvním šéfredaktorem byl Jiří Jurečka, štafetu postupně převzali Vladimír Coufal a MUDr. Vladislav Raclavský, Ph.D. K duchovním otcům měsíčníku patřili také RNDr. Martin Tichý a Bc. Miroslav Petřík, kteří stáli v čele redakční rady. Pod vedením těchto osobností a za stálé spolupráce uznávaného výtvarníka Jiřího Komára Jurečky si časopis udržoval vysokou úroveň. V roce 1996 převzal funkci šéfredaktora MUDr. Pavel Andrš. Časopis vychází nákladem 2 500 výtisků, je zasílán předplatitelům a volně prodejny v distribuční síti PNS.

Ve své dnešní podobě se snaží přispívat k ochraně přírodního a kulturního dědictví, hájit tradice a odkaz našich předků, upevňovat křesťanské principy, podporovat neziskové organizace a spolky. Snaží se být širokou diskusní a názorovou platformou k problémům, které přináší „doba“ lidem vyznávajícím podobné hodnoty. Obsahově je časopis cílen na dění v Olomouckém kraji, ale nevyhýbáme se ani některým globálním problémům.

Také v letošním roce budeme vycházet jako měsíčník na recyklovaném papíru v rozsahu 16 stran.

Jeden výtisk bude i nadále za 7,- Kč, roční předplatné 70,- Kč můžete případně poukázat na účet číslo 159544384/0300, do zprávy pro příjemce uveďte svoje jméno, u nových předplatitelů také adresu. S potěšením uvítáme Vaše příspěvky, zkušenosti, podněty a informace o Vámi připravovaných akcích, prostě vše, co by nás mohlo něčím obohatit. Rádi bychom pro Vás připravili další historické vycházky a 17. ročník Letní folkové scény na Michalských schodech v Olomouci. Děkujeme všem sponzorům, příznivcům a předplatitelům, přejeme hezký a úspěšný rok 2018..

Redakce

- ✓ Památky Novosad ...
- ✓ Ekocentrum Iris v únoru
- ✓ Pták roku 2018 je sýček
- ✓ Otevřený dopis občanům
- ✓ EKOLOGICKÉ VEČERY 2018
- ✓ DDM Olomouc v únoru
- ✓ MĚKS Konice
- ✓ Knihovna města Olomouce
- ✓ Parkové kočáry ...
- ✓ Únorové akce Velké Bystřice
- ✓ Košť slivovice
- ✓ Z horníka programátorem?
- ✓ Štěpánská vycházka
- ✓ Slavnostní mše k 57. výročí
- ✓ VIII. ples Koruny České
- ✓ Středisko SOS se představuje

Reportáž z VIII. plesu Koruny České čtěte na str. 15!!!

MG
MUZEUM A GALERIE
V PROSTĚJOVĚ

ve spolupráci s panem Milanem Bašem
u příležitosti 670. výročí založení hradu Karlštejna,
Univerzity Karlovy a Nového Města pražského
a příležitosti 640. výročí úmrtí Karla IV.
Vás zve na výstavu

Karel IV. na medailích

26. 1. – 18. 3. 2018, Špalíček, Uprkova 18, Prostějov
Výstava bude slavnostně zahájena dne 25. 1. 2018 v 17.00 hod.

Otevřeno denně mimo pondělí 9.30 - 12.00 a 13.00 - 17.00

Olomoucký kraj

SIDA

Olomoucký kraj
ZZIP

Prostějovský
Večerník

Kosteletko

Drobné památky Novosad a Štarnova

K vesnici Přemyslovice, která leží na rozlehlé plošině u křižovatky silnic z Prostějova do Konice a z Pěnčína do Ptení, patří dvě osady, které vznikly koncem 18. století parcelací panských dvorů. Jsou to Novosady, které jsou dnes stavebně spojené s Přemyslovicemi a západně ležící malá osada Štarnov.

Novosady

Obec vznikla parcelací vrchnostenského dvora v roce 1784. 15 usedlým tehdy bylo přiděleno po 17 měřicích pole. V roce 1789 už tu stálo 43 domů, v roce 1794 dostala úřední název Novosady, a k tomu dostali pečeť se stromem a třemi kameny – sádky. V roce 1927 byla nová osada sloučena s Přemyslovicemi.

Kamenný kříž
z r. 1898
u Větráku

Její název vznikl podle nového vysazení u sádk – kamenů, které vyznačovaly nově založenou obec.

Mezi její drobné památky patří kaplička, tři kamenné kříže, svatý obrázek a především dominanta – bývalý větrný mlýn.

Kaplička sv. Barbory stojí v boční uličce na malém pahorku pod lipou. Původně zde rostly čtyři lipy. Kaplička má kříže na omítce ve výklencích, uvnitř je socha Panny Marie místo sošky sv. Barbory, která byla ukradena.

Kamenný kříž u Větráku stojí mezi dvěma lipami. Je otočený k vesnici a na podstavci má reliéf Panny Marie bez hlavy a nápis: „Pojďte všichni ke mně, kteří obtíženi jste, já vás občerstvím“.

Kamenný kříž
z r. 1881
u křižovatky

Kaplička sv. Barbory

Nahoře je napsáno: „Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého“. „Postaven ku cti a chvále Boží a na památku 50 let panování (císaře Františka Josefa I – vymazáno?) nákladem Marie Vránové učitelky z Novosadů r. 1898“. Nahoře je nápis: „Bděte neb nevíte dne ani hodiny“.

Další kamenný kříž byl postaven u křižovatky pod kaštanem. Na podstavci má reliéf Panny Marie Bolestné, dole je prázdné místo po tabuli s nápisem? Na kříži je kovový Kristus, vzadu má věnovací nápis: „Nákladem vdovy Anny Rozsivalové z Novosadu L.P. 1881“.

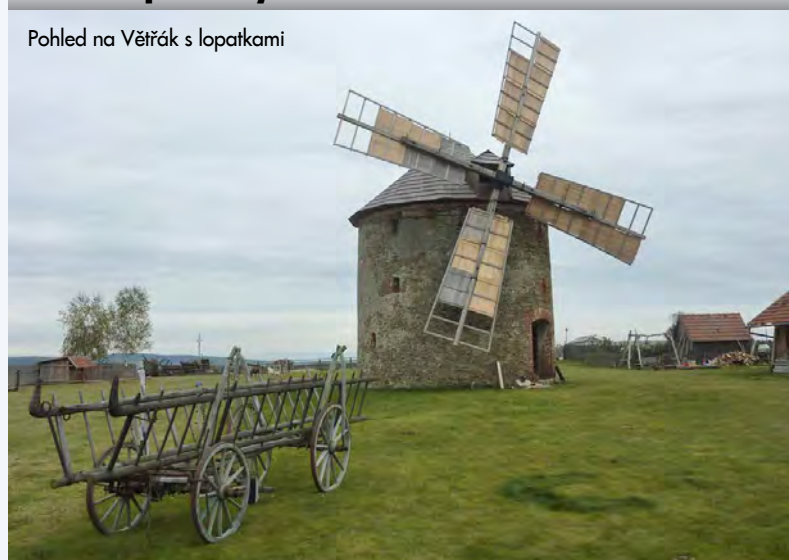
Poslední kamenný kříž najdeme u silnice do Růžova. Říká se mu Snášelův kříž. Na podstavci má také reliéf Panny Marie a vzadu je nápis: „Ke cti a chvále Boží věnovali Bedřich a Cecilie Snášel“.

Kamenný
Snášelův kříž
z r. 1897

Drobné památky Novosad a Štarnova

Pohled na Větrák s lopatkami

Pohled na ozubené dřevěné kolo
uvnitř Větráku

z Růžova 1897?“. Růžov je malá osada sousedící s Přemyslovicemi.

U polní cesty k lesu na jih od osady je pod lipou malý obrázek Panny Marie na kovovém sloupku.

Nad vesnicí stojí na kopci, kde často fouká kamenný větrný mlýn zvaný Větrák. Je postavený na kruhovém půdorysu. Byl to původně dřevěný větrný mlýn, převezeneý z Konického panství v roce 1841. V roce 1883 se majitel rozhodl, že mlýn rozebere a postaví na lepší místo o 60 metrů vedle. Najal partu 55 dělníků, po práci jim vyplatil odměnou kořalku a tvarůžky, poté byl mlýn zapálen a kompletně vyhořel. Ještě v tom roce majitel postavil nový kamenný mlýn na kruhovém půdorysu. Dnes jej majitel pan Pavel Hajkr postupně opravuje a je možné si po dohodě mlýn prohlédnout.

Obrázek Panny
Marie pod lipou

Štarnov

Malá osada Štarnov vznikla v roce 1788 při parcelaci vrchnostenského dvora Kláštera Hradisko. Byla postavena kolem silnice do Konice, na místě dvora a formanské hospody Sternheim – U modré hvězdy, říkalo se jí také Hvězdov. Do roku 1850 byla osadou Křemence, v roce 1911 se osamostatnila a v roce 1960 se stala osadou Přemyslovic. Tato malá osada byla původně rozdělena mezi dva majitele a tak si každá část postavila malou kapličku. Proto zde dnes můžeme vidět dvě kapličky se zvonici a dva malé kamenné křížky.

V ulici blíže Přemyslovicím stojí kaple sv. Anny s věžičkou zvonice z roku 1851. Vedle kaple sv. Anny stojí malý kamen-

Kaplička sv. Anny
z r. 1851 ve Štarnově

ný kříž s kovovým ukřižováním Krista. Na přední straně podstavce má nápis: „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus“. Vzadu je nápis: „Kriste, pro nás umučený, smiluj se nad námi!“. Nápis dole říká: „Věnovala ke cti a chvále Boží rodina Grulichova ze Štarnova 1926“.

V části Štarnova, která patřila Klášteru Hradisko, stojí kaple sv. Františka Serafinského. Je to také kaplička se zvonici a obrazem na oltáři, která byla nedávno pěkně opravená.

U domu vedle kaple stojí kamenný kříž, který má kovové ukřižování Krista, reliéf kalicha a pod ním nápis: „Pochválen buď svatý kříž, na němž umřel Pán Ježíš. Pozdravuj ho duše má, abys byla spasena“. Vzadu je nápis: „Upomínka na padlého vojína Bohumila Pajchla z Nové Dědiny čís. 9 L.P. 1927“.

Kamenný kříž
z r. 1926,
čelní pohled

Drobné památky Novosad a Štarnova

Ve Štarnově můžeme ještě vidět vysokou lípu u bývalého dvora a bývalý hostinec U modré hvězdy, zvaný také Sternheim, který dal Štarnovu jméno. Kdysi to byla významná formanská hospoda na důležité formanské cestě, spojující Prostějov přes Konici s východními Čechami. Její význam zanikl po výstavbě železniční trati spojující Olomouc s Prahou. Dnes tudy projíždějí auta oběma směry a málokdo zde zastaví, aby si památky prohlédl. Také už není důvod – obcerstvení v bývalé hospodě zde nedostanete.

Ján Kadlec

Kaplíčka
sv. Františka
Serafinského
ve Štarnově

Kamenný kříž z r. 1927 ve Štarnově

ČSOP – Ekocentrum Iris pořádá v únoru tyto akce:

tvořivá dílna

Keramika

KDY: pondělí 12. února od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Pracovní oblečení s sebou. Poplatek 100 Kč za osobu na 2 pracovní hodiny.

tvořivá dílna

Recyklace bez legrace – Drátkování

KDY: pátek 16. února od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Ze starých měděných drátů vyrobíme srdíčka, popř. i ptáčky a jiné tvary, které ozdobíme dřevěnými a skleněnými korálky. Pokud máte kulaté kleště, vezměte si je. Cena 20 Kč/výrobek.

vycházka

S hraběnkou po Hraběnce

KDY: sobota 24. února od 8:30 do 16:20

KDE: sraz na vlakové zastávce Čelechovicích na Hané v 8.30 (odjezd vhodného vlaku v 8.02 z Prostějova, nutno nastoupit do posledního vagónu)

Vycházka nejen pro rodiny s dětmi z Čelechovic na Hané do Čech pod Kosířem.

Budeme putovat se zakletou hraběnkou po Hraběcí cestě vedoucí podél úpatí Kosíře. Navštívíme zajímavá i tajemná místa, společně budeme luštit různé šifry, hádanky a úkoly, díky nimž se nám možná podaří hraběncino zakletí zrušit. Návrát do Prostějova autobusem z Čech pod Kosířem, příjezd do Prostějova ve 13:20 nebo v 16:20 (dle počasí). Poplatek 20 Kč/dítě.

tvořivá dílna

Keramika

KDY: pondělí 26. února od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Pracovní oblečení s sebou. Poplatek 100 Kč za osobu na 2 pracovní hodiny.

přednáška

Léčivá moc bylinek I.

KDY: středa 28. února od 17:00 do 19:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

První z cyklu přednášek bylinkáře Vládi Vytásky o využití léčivých rostlin pro léčbu různých nemocí a potlačení bolesti. V. Vytásek je zkušený bylinkář, žák, přítel a pokračovatel díla Pavla Váni a Josefa Zentricha. V úvodním setkání se dozvíme nejen obecné informace o léčivých rostli-

nách a jejich účincích, ale i o tom, jak bylinky sbírat, sušit a dále zpracovávat, jak se správně připravují čaje, odvary, nálevy, sirupy, masti apod. Součástí přednášky bude ochutnávka čaje namíchaného autorem z jeho vlastních bylin. Poplatek 50 Kč/osobu.

PŘIPRAVUJEME:

Jarní prázdniny v Ekocentru Iris

KDY: 12.–16. března, denně od 7:30 do 16:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Pětidenní příměstský tábor. Cena 1500 Kč (v ceně program, materiál na tvořivou činnost, pitný režim, oběd, 2 svačiny, pedagogický dozor, ...). Čeká nás týden plný her, tvoření i dobrodružství. Každý den aktivity uvnitř i venku, vyrábění z přírodních materiálů, hádanky, soutěže... Na akci je nutné se přihlásit na iris@iris.cz

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 582 338 278, 603 298 039
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Společnost pro ochranu ptactva
P. O. Box 65, 751 51 Přerov I
Czech Republic

tel.: 725 743 975
e-mail: info@mos-cso.cz
www: http://www.mos-cso.cz

Vybíráme z tiskových zpráv
Bankovní spojení:
KB Přerov 32434-831/0100

Pták roku 2018 je sýček obecný

Sýček už dávno smrt nevěští, naopak sám je na pokraji vyhynutí a symbolizuje tak osud druhů zemědělské krajiny.

V Praze, 5. února 2018. Česká společnost ornitologická vyhlásila Ptákem roku 2018 sýčka obecného. Sýček převzal pomyslné žezlo od datla černého a po lesích se teď pozornost ochranářů i veřejnosti upírá na zemědělskou krajinu. Udělením titulu u nás téměř vyhynulé sově Česká společnost ornitologická upozorňuje na osud, který hrozí mnoha dalším druhům zemědělské krajiny. Drobná sova považovaná dříve v některých kulturách za předzvěst smrti, je teď sama v ohrožení. Osudnými se jí mohou stát například i člověkem vytvořené pasti, jako jsou sudy s vodou, odstavené roury nebo komíny. Proto ornitologové nyní vyzývají všechny milovníky ptactva a přírody, aby ve svém okolí zabezpečili technické pasti, které mohou znamenat zbytečnou smrt pro obrovské množství živočichů včetně sýčka, Ptáka roku 2018. S vyhlášením Ptáka roku vydala Česká společnost ornitologická zvláštní číslo časopisu Ptačí svět, které je již tradičně věnované právě aktuálnímu Ptákoví roku. Na stránkách birdlife.cz/sycek se lidé nejenom dozvědí více podrobností, ale mohou zde i přispět na záchranu Ptáka roku 2018.

Titul Pták roku uděluje Česká společnost ornitologická obvykle široce rozšířeným ptačím druhům. Občas, jako v letošním roce, ale ornitologové udělají výjimku. „Sýček obecný v současné době rozhodně nepatří mezi hojně ptáky – naopak – se zbývajícími 100–130 páry je to naše nejohroženější sova. Jeho dramatický úbytek přitom přímo souvisí se změnou lidského přístupu ke krajině. Sýčka lze vlastně považovat za ukazatel zdravé zemědělské krajiny a celkově druhově bohatosti. Proto si tento opeřenec rozhodně zaslouží naši pozornost,“ uvádí Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické (ČSO). Ještě na začátku dvacátého století byl sýček obecný nejhojnější sovou nacházející se téměř v každé vesnici i volně v otevřené krajině. Odhady hovoří o desítkách tisíc hnízdících párů. To se ale vlivem intenzifikace zemědělství změnilo. Ze zdravého a druhově pestrého prostředí se stalo nehostinné místo, ve kterém se nedaří většině živočichů včetně sýčka.

Původně sýčci hnízdili v dutinách stromů. Postupně se ale stejně jako mnoho jiných druhů nechali lákat výhodami, které lidská sídla poskytují, a v současnosti hnízdí čeští sýčci výhradně v budovách. Pozitiva sdílení životního prostoru s člověkem, se však mohou rychle změnit v negativa. Hnízdění příležitosti ve starých budovách zanikají při jejich rekonstrukci či zateplení, louky a pastviny, na kterých sovy loví potravu, mohou být zastavěny nebo zarostou vysokou travou. Málo známým a pro člověka na první

pohled neviditelným problémem jsou pak takzvané technické, člověkem neúmyslně vytvořené pasti. Typickým příkladem jsou sudy s vodou nebo bazény, ve kterých se utopí bezpočet živočichů od čmeláků a včel až po ještěrky, veverky a ptáky; stejně nebezpečné jsou ale i pro domácí mazlíčky. Téměř pětina sýčků nalezne smrt právě v nejrůznějších nádržích.

Odborníci z České společnosti ornitologické kladou při péči o zbývající sýčky velký důraz právě na odstraňování technických pastí. „Ve spolupráci s farmáři zabezpečujeme vodní nádrže, pokládáme stojící roury nebo plánujeme polepit vybrané skleněné plochy, které se nacházejí v blízkosti hnízdících sýčků,“ popisuje Martin Šálek, hlavní koordinátor ochrany sýčků z ČSO. Ornitologové věří, že si lidé začnou více všimnout podobných nástrah i ve svém okolí. Jejich zabezpečením pak mohou zachránit mnoho

životů a to nejen v místech, kde žijí sýčci. „Vyzýváme všechny milovníky přírody – budme letos více všímaví a udělejme naše okolí trochu bezpečnějším. Fotografie pastí a jejich zabezpečení posílejte do konce září na adresu ptacisvet@birdlife.cz. Na ty nejaktivnější a nejvynalézavější čekají odměny. Tou hlavní odměnou bude den strávený v terénu spolu s ochránci sýčků,“ vyzývá Miroslav Bažant, pracovník ČSO, který se věnuje záchraně sýčků. Více informací o technických pastech a o tom, jak je odstranit, se můžete dozvědět ze stránek speciálu Ptačího světa – Pták roku 2018.

Sýčci jsou spjatí s lidskými sídlami a zemědělským hospodařením. Proto i jejich ochrana vede přes úzkou spolupráci ornitologů s farmáři a majiteli pozemků, kde sovy hnízdí. Je až neuvěřitelné, že se ochráncům sýčků ještě nikdy nestalo, že by farmář odmítl na ochraně sýčků spolupracovat. „Začíná to obvykle vysvětlováním, proč je důležité sýčky chránit. Farmáři si po čase začnou sovích společníků vážit a jsou na ně hrdí. Často nám dokonce pomáhají s vyvěšováním budek, vracejí vypadlá mláďata zpět do hnízda nebo si na vedlejší objekt vyvěsí věrnou kopii naší budky,“ popisuje Šálek a dodává: „Jeden z farmářů si všiml, že sýčci létají pod okap sbírat z mokrého trávníku žížaly. Další večery pak chodil kropit trávník, až voda vyhnala žížaly na povrch a sýčci je tak mohli bez obtíží lovit.“

Úbytek sýčků nenechává chladnými ani stovky lidí z řad široké veřejnosti, kteří se nechtějí smířit s tím, že by jejich děti znaly sýčka pouze z vyjmenovaných slov. „Za poslední rok téměř 800 lidí přispělo na záchranu sýčků celkovou částkou skoro 650 000 Kč! Dárci navíc vyjadřují svoji podporu i milými a povzbudivými vzkazy na dárcovském portálu www.darujme.cz/projekt/1000119,“ uvádí Lucie Hošková, fundraiserka ČSO. Na tomto portálu může na záchranu sýčků v ČR přispět každý, komu záleží na osudu této krásné sovičky. Všem dárcům srdečně děkujeme!

Text: Jiří Šafránek
BirdLife
INTERNATIONAL

Otevřený dopis občanům Litovle

V důsledku lidské činnosti nerespektující meze únosnosti krajiny došlo k překročení trvale udržitelného využívání ekosystémových služeb na území obce, okresu, kraje. Hlavním problémem na kterém závisí život je úbytek vody. Litovelsko se nachází ve srážkovém stínu, je čtvrtou nejsušší lokalitou v Čechách, zásoby devonské vody se odčerpávají a tím dochází k poklesu vody v mělké zvodni. Dostatečné zásoby vody pro uspokojení spotřeby odběratelů jsou přitom podle vyjádření Moravské vodárenské (Veolia) na dvacet let. Zásoby devonské vody jsou neobnovitelné. Výsledkem odběru podzemních vod z vrtů ve spojení s klimatickými změnami jsou již nyní suché studny, suchá pole, a úbytek fauny a flory. Nikdo nedokáže odhadnout jaký bude mít důsledek odlesnění Jeseníků a Oderských Vrchů v důsledku kůrovcové kalamity způsobené rovněž poklesem hladiny podzemní vody v této lokalitě. Konvenční zemědělství kde je veškerá produkce založena na agrochemikáliích má za následek znečištění podzemních vod v mělké zvodni pesticidy a dalšími jedy z agrotechnických opatření, půda ztrácí retenční schopnost a s tím je také spojen úbytek kapilární vody.

Zemědělská produkce přesto není schopna zajistit zásobení regionu potravinami,

lidé mohou pouze doufat, že kamion s jidlem přijede i zítra. Pole jsou vyčerpávána stejně jako jiná ložiska nerostných surovin.

Racionální pohled jasně říká, že obyvatelé, kdysi hrdí sedláci, továrníci, zastupitelé přehlíží, že veškeré potraviny a vodu získávají ze zdrojů, které jsou využívány stejně neudržitelným způsobem jako např. uhlí v Ostravě. Jednoho dne nebude.

Chceme – li v této oblasti žít i po dvaceti letech je třeba zastavit odběry podzemní

vody pro Olomouc. Recyklovat vodu, vrátit se k půdě, regionální produkci potravin.

Navrhujeme, a rádi svými silami pomůžeme, aby město Litovel vysadilo na obecní zemědělské půdě Lidové sady, které v budoucnu mohou alespoň poskytnout ovoce v době, kdy ve „Španělské Almerii“ dojde voda pro závlahy tisíců hektarů skleníků. Produkce ovoce v celé ČR je schopna uspokojit poptávku pouze u 40% obyvatel ČR. Pěstování zeleniny bez závlah si dokáže představit jen málokdo.

Zamysleme se kolik z nás má doma osivo, jsme schopni ještě vůbec vypěstovat a sklídit, uskladnit, vést plemenou knihu, roubovat stromy, rodit dobytek, kdo naučí hospodařit děti, které vyrostou v době kdy již nerostné suroviny budou docházet a voda bude pouze na příděl, když my jsme si zvykli, že nám vše někdo doveze až pod nos?

Spolek ekologická organizace PagoPago
Josef Čermák
www.pagopago.org

EKOLOGICKÉ VEČERY 2018

Muzeum moderního umění – sál Divadlo hudby

28. 2. 18.00 hod. STŘEDA!

Tomáš Grim

Poslední opravdová divočina: sedmý kontinent

Antarktida, Falklandy, Jižní Georgie, Jižní Shetlandy a návdavkem kousek Ohňové země. Na ledový kontinent vstoupilo v celé historii o řád méně lidí, než jich každoročně navštíví Prahu, a podstatně méně než jich brouzdá různé kouty „divočiny“ jinde po světě. Antarktida je díky mezinárodním úmluvám a přísné kontrole návštěvnosti skutečně posledním velkým kusem divočiny na Zemi. „Mimozemské“ scenérie, velryby, tučňáci a mnohem, mnohem víc... Doc. RNDr. Tomáš Grim v době psaní mikrozivotopisu je stále profesorem zoologie na UP. Jako hlavní smysl své práce ale vidí popularizaci přírody, vědy a jiných podivností pro veřejnost; činí tak od svých 16 let formou článků, přednášek a (v pokročilejším věku) rozhlasových a TV vystoupení (televizi ale nemá). Nerad píše o věcech, které si sám „neošahal“, i proto svoje texty ilustruje vlastními fotografiemi. Je spo-

luateorem knih Ornitologická příručka (to není překlep, ale slovenská knížka) a knihy o kukačce, recenzenty velmi vřelě přijaté (prý že ornitologická „kniha roku“), která vyšla anglicky, německy, francouzsky a holandsky (a česky nevyšla). Nejraději jezdí do tropů a proto vám bude povídat o nejchladnějších krajích, kde byl.

Citace:

článek **Kde jsou ochranné priority? Medializace kontra ochrana přírody** Časopis Vesmír 2006:

To málo, co snad lze obecně k prioritám ochrany přírody říci, lze shrnout do „trojčtera“ přikázání:

- 1) nenecháš se poblouznit vějíčkou biodiverzity, ale k ochraně vybereš míst, kde druhy endemické a ohrožené dosud přebývají,
- 2) hýčkatí budeš nikoli hvozdy hluboké, ale savany, stepi a jiná místa nelesní a
- 3) na prvním místě jednání tvého v místech zalesněných buďtež lesy listnaté v krajích mírných, lesy suché v krajích tropických a ikonu pohanských ochránců – modloslužebné lesy amazonské – zanech na jednom z posledních míst v seznamu priorit svých..

Olomouc třídí odpad,

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Papír

Sklo

Plasty

**• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme**

přidejte se také vy...

Olomouc třídí odpad

TECHNICKÉ SLUŽBY: MĚSTO OLMOUC

Zdroje:

Článek 2013, Žizně se bát nemusíme. Olomouc má dostatečné zásoby vody nejméně na dvacet let.

<http://www.olomouc.cz/zpravy/clanek/Zizne-se-bat-nemusime-Olomouc-ma-dostatecne-zasoby-vody-nejmene-na-dvacet-let-19947>

Originál zprávy Moravské Vodárenské, 2013 <http://www.smv.cz/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2013/voda-nad-zlato-aneb-odkud-tece-nase-kohoutkova-ol/>

Článek 2017: Vesnicím hrozí sucha. https://olomouc.idnes.cz/sucho-nedostatek-pitne-vody-zmena-klimatu-skupinove-vodovody-vrty-11z-olomouc-zpravy.aspx?c=A170403_2316851_olomouc-zpravy_stk

Podzemních vod v Česku ubývá: <https://m.novinky.cz/articleDetails?aId=433057&sl-d=&mId=>

Suchý rok zdecimoval zásoby podzemní vody v podhůří Jeseníků i na jihu kraje, 2017

Zdroj: https://olomouc.idnes.cz/sucho-podzemni-voda-olomoucky-kraj-vrty-fff-olomouc-zpravy.aspx?c=A170921_353194_olomouc-zpravy_stk

Královské pivo Litovel

DDM Olomouc v únoru 2018

dům dětí
a mládeže
olomouc

1.–4.2.2018 • Chata pod Tesákem • 6–18 let • 2400 Kč
Lyžování pro školáky • Pobyt na horách určený pro školáky, kteří mají jednodenní pololetní prázdniny. Zkušební instruktoři se postarají o výcvik jak na lyžích, tak na běžkách. Ve večerních hodinách je připraven společný výtvarný i společenský program na chatě. Běžky možno zapůjčit v naší DDM půjčovně s 20% slevou. Na lyžích budeme jezdit na Trojáku, kam nás doveze skibus. Úplní začátečníci na Tesáku na cvičné louce. Běžkování na magistrále směr Hostýn. Troják a Tesák v Beskydech jsou malá střediska vhodná pro začátečníky a pokročilé. Bližší informace: Aleš Pátek (601 528 325, turistika@ddmolomouc.cz).

pátek 2.2.2018 • 08:30–16:00 • Janského 1 • od 8 let • 300 Kč
S Natálkou v kuchyni • Celý den se budete věnovat vaření, pečení a bylinkám v kuchyni pod vedením Natalie Pendiur. Co si připravíte, to si také sníte. V ceně je celodenní strava a pití. Bližší informace: Leoš Březina (739 452 451, icm@ddmolomouc.cz).

pátek 9.2.2018 • 16:00–17:00 • Janského 1 • od 6 let • 20 Kč
Pohádkový svět kolem nás • Pohádky různých národů v originále a s překladem a k tomu jedna jako divadelní představení Dramatáku. Bližší informace: Leoš Březina (739 452 451, icm@ddmolomouc.cz).

10.–24.2.2018 • 08:00–17:00 • Jeseníky • 6–18 let • 1500 Kč (za všechny tři výjezdy), 200 Kč (doprovod)
Jednodenní výjezdy na lyže • Tři víkendové výjezdy na lyže do Jeseníků, v termínech 10., 17. a 24.2.2018. Pravděpodobně (Kopřivná, Annaberg, Vernýřovice). V ceně je doprava, instruktoři a malá svačina. Oběd si zajišťuje každý sám. Jízdné není v ceně, ale většinou ho jako skupina máme levnější. Pojede se při minimálním počtu 15 účastníků. Nelze koupit jednotlivé výjezdy. Možnost doprovodu za 200 Kč bez výuky lyžování. Jede se za každého počasí. Odjezd v 8:00, návrat kolem 16:30. Bližší informace: Aleš Pátek (601 528 325, turistika@ddmolomouc.cz).

pátek 16.2.2018 • 16:00–18:00 • Rožňavská 21 • 20 Kč
Z pohádky do pohádky • Tradiční maskární karneval pro předškoláky, školáky i jejich rodiče. Odpoledne plné soutěží, tanečků a krásných masek. Těší se vás pohádkové bytosti. Bližší informace: Alena Beerová (725 922 526, roznavska@ddmolomouc.cz).

sobota 17.2.2018 • 09:00–12:00 • tř. 17. listopadu 47 • 7–15 let • 40 Kč
O zlatou pátku V • Turnaj ve stolním tenise, který se počítá do celkového hodnocení amatérské ligy. Registrace začíná v 9:00. S sebou si vezměte pátku, přezutí do tělocvičny a sportovní oblečení. Turnaj je určen pro děti a mládež školního věku a probíhá ve dvou kategoriích: 2.–5. a 6.–9. třída (včetně víceletých gymnázií). Bližší informace: Martina Gallo (731 444 445, sport@ddmolomouc.cz).

sobota 17.2.2018 • 15:30–17:00 • Janského 1 • 30 Kč (dětí), 20 Kč (dospělí)
Masopustní karneval • Zábavné odpoledne pro rodiče a děti se soutěžími s masopustní tematikou, malou diskotékou a vyhodnocením masek. Předprodej vstupenek bude zahájen 12. února na vrátnici pracoviště Janského 1. Bližší informace: Eva Havlická (731 444 439, janskeho@ddmolomouc.cz).

sobota 17.2.2018 • 8–15 let • 50 Kč, 100 Kč (noví členové)
Rybářské školení • Povinné školení pro všechny členy MO ČRS Olomouc od 8 do 15 let, kteří nenavštěvují rybářské kroužky při MO ČRS Olomouc. Přezůvky a psací potřeby s sebou. Zájemci o získání prvního rybářského lístku budou proškoleni a na závěr školení vykonají závěrečnou zkoušku formou písemného testu. Po jejím úspěšném složení obdrží na místě osvědčení k vydání prvního rybářského lístku. Všichni účastníci obdrží potvrzení, na jehož základě bude možno obdržet platnou povolenku 2018 a pořídit platný rybářský lístek na MMOL. Přihlásit se můžete na adrese janskeho@ddmolomouc.cz. Přezůvky s sebou. Bližší informace: Eva Havlická (731 444 439, janskeho@ddmolomouc.cz).

neděle 18.2.2018 • 15:00–17:00 • tř. 17. listopadu 47 • 40 Kč (Děti), 20 Kč (Dospělí)
Pohádkový maskární karneval • Zábavné odpoledne pro děti do 10 let plné masek, her, tanečků a soutěží. Těšit se můžete na setkání s různými pohádkovými postavami. Děti přezůvky sebou! Lístky se kupují až na místě. Bližší informace: Barbora Skácelíková (777 483 229, tanec@ddmolomouc.cz).

čtvrtek 22.2.2018 • 17:00 • tř. 17. listopadu 47 • 40 Kč
Turnaj v Osadnících • První turnaj v Osadnících z Katanu v tomto roce. Pro nejlepší jsou připraveny zajímavé ceny, drobnou odměnu si však odnese každý účastník. Bližší informace: Radek Jeżowicz (731 444 443, propagace@ddmolomouc.cz).

VÝSTAVY

do 5.2.2018 • tř. 17. listopadu 47
Hrátky zahrádky • Výstava malířské tvorby lektorky výtvarné výchovy Marie Vyhliďalové. Bližší informace: Vladimír Janek (731 444 449, estetika@ddmolomouc.cz).

JARNÍ PRÁZDNINY

4.–10.3.2018 • Karlov pod Pradědem (chata Marion) • 7–15 let • 4100 Kč
Dračí jarní prázdniny • Týdenní pobyt na horách, kde děti lyžují pod dohledem zkušených instruktorů. Je určen pro úplné začátečníky i pokročilé dětské lyžaře. V ceně je zahrnutá doprava, ubytování, plná penze a lyžařský výcvik pro děti. Skipas v ceně není. Bližší informace: Eduard Zacha (725 922 533, pohyb@ddmolomouc.cz).

5.–9.3.2018 • Olomouc a okolí • 7–11 let • 1500 Kč

Olomoucké jarní prázdniny • Příměstský tábor pro děti, plný sportu, zábavy a poznání. Dle počasí a možností vyrazíme bruslit, lyžovat, zkusíme i běžky a třeba toho sněhu letos konečně vyjde i na pořádného sněhuláka :-). A když sníh nebude, nevádí. My si to užijeme i tak! Nabízíme možnost přihlásit se i na jednotlivé dny (1 den 500 Kč, 2 dny 900 Kč, 3 dny 1200 Kč, 4 dny 1400 Kč, 5 dnů 1500 Kč). V ceně je zahrnutá strava, materiál, instruktoři, vstupné, jízdné... Není v ní zahrnutá případná permanentka na vlek. Bližší informace: Martina Gallo (731 444 445, sport@ddmolomouc.cz).

5.–9.3.2018 • 08:00–16:00 • Janského 1 • od 8 let • 1250 Kč
Olomoucké pověsti • Znáte olomoucké pověsti? S námi se s nimi seznámíte na vlastní kůži. Projdeme místa, ke kterým se váží, zpracujeme si vybrané výtvarně, divadelně a třeba i hudebně. Bližší informace: Leoš Březina (739 452 451, icm@ddmolomouc.cz).

5.–9.3.2018 • 08:00–16:00 • tř. 17. listopadu 47 • 6–11 let • 1000 Kč
Tancem kolem světa • Vydejte se s námi na cestu kolem světa! Poznáme spolu spoustu cizích zemí a jejich tradice, tance a také místní obyvatele. Těšit se můžete na taneční tréninky, hry a když nám bude přát počasí, tak i na výlet do blízkého okolí Olomouce. Tato akce se uskuteční pouze při účasti minimálně 12 dětí. Bližší informace: Barbora Skácelíková (777 483 229, tanec@ddmolomouc.cz).

KULTURNÍ PŘEHLED ÚNOR 2018

VÝSTAVY

Vernisáž výstavy v pátek 2. února 2018 v 17 hodin
Zámecká galerie

VÝSTAVA OBRAZŮ „SVĚT ABSTRAKCE“

13. autorská výstava Anny Stejskalové

Výstava otevřena od 2. února do 9. března 2018, po - pá od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin
Vstupné - dobrovolné

KPH

Ve středu 28. února v 19 hodin

Koncertní sál zámku Konice

ČESKO - MEXICKÝ VEČER

Jan Škrdlík – violoncello

Omar Rojas – kytara

Vstupné: dospělí 120 Kč, abonenti 100 Kč, studenti a ZTP 60 Kč, žáci a učitelé ZUŠ vstupné zdarma.

ZÁJEZDY DO DIVADEL

V neděli 4. března 2018 v 19.00 hodin

Šapitó Lužánky - Brno

ROZMARNÉ LÉTO

Vladislav Vančura / režie Jakub Nvota (činohra)

Odjezd autobusu v 16.30 hodin z autobusového nádraží v Konici, směr Jaro-
měřice, Jevíčko, Velké Opatovice, Brno
Jednotné vstupné včetně dopravy 499 Kč. Předprodej v TIC Konice, Kostelní
46, tel. 582 334 987

V sobotu 14. dubna 2018 v 14.00 hodin

Divadlo Hybernía - Praha

MEFISTO – LÁSKA, HUMOR, NAPĚTÍ (muzikál)

Znovu prožít mládí? Proč ne? DOMLUVTE SE S ĎÁBLEM! www.muzikalmefisto.cz
Odjezd autobusu v 6.30 hodin z autobusového nádraží v Konici (Výlet na celý den
s procházkou po Praze)

Městské kulturní středisko Konice, Kostelní 46, 798 52 Konice
IČO: 00209988, Banka: 23339701/0100 Komerční Banka
Telefon: 582 397 250, mobil: 601 590 007,
web: www.mekskonice.cz, mail: kultura@konice.cz

Jednotné vstupné včetně dopravy 699,- Kč. Předprodej v TIC
Konice, Kostelní 46, tel. 582 334 987

ZÁMEK

Prohlídková trasa

Od září 2017 do května 2018 je otevřena prohlídková trasa v konickém zámku a Turistické informační centrum Konice pouze ve všední dny
Otevírací doba TIC po dobu vedlejší turistické sezony (září - květen): pondělí - pátek 9.00 - 12.30 a 13.00 - 16.00 hod. Prohlídková trasa zámku Konice a expozic (včetně největší sbírky seker, již zapsané do světové Guinnessovy knihy rekordů) probíhá s průvodcem. Začátek prohlídky vždy v celou hodinu, kromě 12.00 hod. Poslední prohlídka je hodinu před ukončením otevírací doby. Minimální počet na prohlídku jsou 3 (bez slev 2) osoby. Doba trvání prohlídky je 45 minut. (Po dobu prohlídky může být TIC Konice uzavřeno, děkujeme za pochopení). Informace na tel.: 739 333 721, 602 934 905. Z důvodu rekonstrukce toalet je část prohlídky omezená, ale zbývajících 90% trasy včetně expozice sbírky seker je v provozu. Využijte zimní prohlídky se slevou 10%.

KNIHOVNA

1.patro zámku

Půjčovna: pondělí – středa – pátek 9.00–11.00
a 11.30–16.00
www.konicka.knihovna.cz

Knihovna města Olomouce

Naivní umění a lidové umění v tradičních řemeslech

Bohatství lidového umění nejen v našem regionu představuje cenné dědictví našich předků. S Mgr. Věrou Mičkovou si všimneme malby na skle, zdobení kraslic, krásy krojů, ručního tkání, vyšívání, paličkování, řezbářství i kovářství. Můžete sami přispět do besedy ukázkami prací vašich prarodičů. Beseda ve spolupráci s neziskovou společností EuForAll proběhne ve čtvrtek 1. února 2018 v 16 hodin v budově na náměstí Republiky.

Setkání hráčů Minecraftu

Pokud chcete probrat s ostatními nadšenci, co se vám na hře Minecraft líbí, s čím si nevíte rady nebo se jen podělit o své zkušenosti, pak v úterý 6. února 2018 v 15 hodin čekáme na pobožce Brněnská právě na Vás. Vezměte si svá herní zařízení a zahrajte si (díky wifi připojení) multiplayer. Některé vychytávky najdeme v knihách, které máme v knihovně, a vyrobíme si i tzv. travní bloky.

Valentýnská záložka

V oddělení pro děti a mládež na náměstí Republiky je možno si vyrobit dáreček pro ty, které máme rádi. Valentýnská výtvarná dílnička probíhá v úterý 13. února 2018 od 12 do 17 hodin.

Sít'ovačka – počítačové hry po síti

Nudíte se? Nebaví Vás sedět doma a hrát sami? Přijďte si zahrát společně s ostatními čtenáři knihovny do budovy na náměstí Republiky v úterý 13. února 2018 od 15 do 17 hodin. Již podruhé závodíme se hrou Trackmania Nations Forever. Rezervovat místo si můžete v oddělení pro dospělé čtenáře, pokud nemáte čtenářský průkaz, zaregistrujte se. Další informace na našem Facebooku a webu.

Najděte své srdce

V den svátku svatého Valentína ve středu 14. února 2018 budou po celé budově kubistické vily pobočky Brněnská rozmístěna srdíčka se zamyšlením. Pokud nějaké najdete – je Vaše...

Já jsem muzikant

Pobočka Jungmannova zve nejen milovníky hudby na nevšední besedu s Miroslavem Demelem autorem knihy O hudebnících a nástrojích. Mohelnický pedagog, básník, dirigent a skladatel své vtipné verše o hudebních instrumentech nejen přednese, ale také doprovodí krátkou hudební ukázkou ve čtvrtek 15. února 2018 v 17 hodin.

Klub deskových her

Klub deskových her zve nejen své členy (ti mají přednost), ale všechny fanoušky bez ohledu na věk, kteří se budou dělit o své zkušenosti, dávat tipy na hry, ale především spolu trávit příjemné večery plné zábavy. Zahrajeme si Krycí jména, Temná znamení, Trans Amerika, Scotland yard, Istanbul a dal-

ší. Můžete si přinést i vlastní hry a změřit síly s ostatními. Nejbližší setkání v úterý 20. února 2018 od 17 do 19 hodin v budově na náměstí Republiky. Na Desko-hraní se přihlašte na e-mail: deskovky@kml.cz nebo v dospělém oddělení.

Dnes to nezabalíme

V budově na náměstí Republiky čekají ve čtvrtek 22. února 2018 v 17 hodin na ekologicky myslící spotřebitele informace, jak snížit počet odpadků, které nám zaplavují naši Zemi, jak vybrat ty nejšetrnější potraviny a spotřební výrobky a jak vzniká a funguje bezobalový obchod. Kácení tropických pralesů z obýváku nevyřešíme, ale odpadky máme ve svých rukou (a popelnících).

Zdeněk Burian – malíř ztraceného času

Od 2. ledna do 31. března 2018 knihovna hostí velkolepou výstavu, která umožní nahlédnutí do širých plánů a savan, do hlubokých pralesů a džunglí, na cesty po nebezpečných řekách, na výstupy do hor a pohoří či na vstupy do romantických i pošetilých událostí lidských životů. Nádherné ilustrace pana Buriana rozzáří prostory na náměstí Republiky a na pobočkách Jungmannova a Brněnská.

RNDr. Lenka Prucková

ředitelka

pruckova@kml.cz

Knihovna města Olomouce,

příspěvková organizace

Muzeum kočárů v Čechách pod Kosiřem srdečně zve milovníky historie, historických kočárů, koňských spřežení, zapomenutých řemesel a dalších zájemců na seminář pod názvem

PARKOVÉ KOČÁRY A OBLÉKÁNÍ V NICH

18. 3. 2018 od 9.00 do 17.00 hodin
(přestávka 12.00 – 13.30 hodin)

Komentované prohlídky zajímavou expozicí kočárů • Parkové a lovecké kočáry šlechtických rodin a osobností • Elegance oblékání v historických kočárech • Ukázky zapomenutých řemesel a materiálů • Filozofie restaurování historických kočárů • Videoprojekce akce roku „JOSEFKOL“

VSTUPNÉ 250 Kč
PRO ÚČINKUJÍCÍ NA AKCI JOSEFKOL 2018 VSTUP ZDARMA

NUTNÁ REZERVACE MÍST:
vaclav.obr@seznam.cz, tel.: 602 557 167 milan.novak@volny.cz, tel.: 702 154 327

Únorové kulturní akce ve Velké Bystřici

BYSTRICKÝ MASOPUST SE ZABI-JÁČKOU

10. 2. (so) 10.00 – 12.00 • Zámecké náměstí / 12.00 – 15.00 • obchůzka v ulicích města
Ukázka zabíjačky, prodej teplých i studených zabíjačkových dobrot od řeznického mistra Miroslava Kasala, punč, svařák, čaj a jiné dobroty. Nebude chybět tradiční masopustní bonbónová tombola, vystoupení velkobystřických folklorních souborů a pro děti je připraveno představení kejkliřů. Starosta nakonec předá městské právo bystrické chase a ta se pak vydá s medvědem v doprovodu masopustních masek na obchůzku městem.

Trasa Masopustu: Zámecké náměstí - ČSA - Svěsedlická - Týnecká - ČSA - Nádražní II. - Tovární - Kozinova - přes park zpět na Zámecké náměstí

ŠKOLNÍ PLES

10. 2. (so) 20.00 – 02.00 • hotel Zámek
Zve Spolek rodičů a přátel školy a Masarykova základní škola a mateřská škola Velká Bystřice.

K tanci i poslechu bude hrát skupina YANTAR band a Dj's Pat a Mat, občerstvení zajištěno, bohatá tombola.

Vstupné 100,- Kč. Předprodej a rezervace na tel. č. 734 236 502, Kulturní a informační centrum Velká Bystřice.

18. 2. (so) 16.00 – 17.00 • galeriezet HOUSLOVÝ RECITÁL LEOŠE ČE-PICKÉHO

Houslista Leoš Čepický je skvělý sólista a komorní hráč, primárius světově proslulého Wihanova kvarteta. Absolvoval Konzervatoř v Pardubicích a posléze studoval na AMU v Praze housle u prof. Jiřího Nováka a komorní hru ve třídě prof. Antonína Kohouta – oba pánové byli členy světově proslulého Smetanova kvarteta, které utvářelo a šířilo tradici a slávu české kvartetní školy. Leoš Čepický se i díky nim stal už za studií primářiem Wihanova kvarteta, které tehdy spoluvytvořil se svými kolegy na studiích, a spolu s ním zvítězil v roce 1988 na Pražském jaru i na Mezinárodní soutěži smyčkových kvartet v Londýně. Jako sólista vystupuje na pódii po celém světě, také natáčí a vyučuje. Muzikantská rodina se nezapře – dnes již s ním ve Wihanově kvartetu hraje i syn Jakub a na housle hraje i dcera. Všichni se pak sjíždějí v létě do Litomyšle na Setkání přátel komorní hudby. Vyučuje však nejen na těchto kurzech, ale především na AMU, kde je vedoucím strunné katedry.

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ ŠIBŘINKOVÝ KARNEVAL

24. 2. (so) 14.30 – 17.30 • sokolovna
TJ Sokol Velká Bystřice zve všechny děti a rodiče na odpoledne plné her, soutěží a tance. Připravená bude tombola i domácí občerstvení. Vstupné: dospělí 30,- Kč, děti a masky zdarma.

PLES SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

24. 2. (so) 20.00 – 02.00 • hotel Zámek
K tanci a poslechu hraje hudební skupina YANTAR. Po celý večer zajištěno občerstvení a bohatý doprovodný program. Vstupné 70,- Kč. Srdečně zve Sbor dobrovolných hasičů Velká Bystřice.

24. - 25. 2. (so, ne) 9.00 – 17.00, 9.00 – 14.00 • hala MZŠ, hala Na Letné
BOBO CUP
Mezinárodní turnaj v miniházené.

Kontakt:

Mgr. Martina Žbáňková
vedoucí odboru kultury a informací
zbankova@muvb.cz tel: 734 236 506

Město Velká Bystřice
Zámecké náměstí 79, 78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz

Která chutná? Která voní?
Na sýpce se dozvíš o ní!

**v sobotu 24. února 2018
od 16.00 hodin
v barokní sýpce v Luděrově**

Pravidla pro soutěžící:

Každý zájemce o hodnocení odevzdá 0,4 litru destilátu v lahvi s informací o vzorku: jméno producenta, druh ovoce, procenta, ročník.

Vzorky budou přebírány v neděli 18. 2. od 14 do 17 hodin, nebo po tel. domluvě 731 476 990 (p. Žáková), 603 525 740 (p. Koppová).

Kvalitu vzorků ohodnotí porota složená z odborníků a laiků.

Vyhlášení nejlepších vzorků proběhne v sobotu 24. 2. v 17.00 hod.

Všichni producenti obdrží diplom a 5 nejlepších získá věcné ceny.

V ceně vstupného 60,- Kč je zahrnuto malé občerstvení a pět degustačních kupónů.

K ochutnávání jsou srdečně zváni všichni příznivci slivovice a dobré nálady.

Rozhovor s režisérem Andršem: Z horníka programátorem?

V Jihlavě jste získal uznání poroty za váš dokument zprostředkovávající poslední den práce horníka Tomáše Hisema, jenž vzal s sebou do dolu Paskov těsně před jeho uzavřením skrytou kameru. Vaše ambice s panem Hisemem jsou ale obsáhlejší.

Ano, to byl jenom začátek a vlastně ještě nevím, jestli ty záběry z dolu vůbec v hlavním chystaném filmu použijeme. Ten bude totiž menším časosběrem, v němž se budeme soustředit na Tomášovu snahu rekvalifikovat se z horníka na programátora.

Programátorské ambice u horníků asi nejsou zrovna běžná věc.

Právě. Jde o program iniciovaný analytikem trhu práce Ervínem Dombrovským a jeho týmem ve spolupráci s OKD. Hned, jak jsem si o něm přečetl, mě zaujal. Přemýšlel jsem o jeho uskutečnitelnosti a o problémech, jimž budou muset čelit horníci, co do toho půjdou. Vyzrazil jsem se tedy na ten kurz podívat a potkal tam právě Tomáše, s nímž jsem se dal do řeči. A dopadlo to tak, že od té doby sledujeme jeho život a vývoj jeho situace – stal se naším hrdinou.

Natáčet jsme začali ještě v době, kdy Paskov fungoval, viděli jsme tedy loučení horníků s tím dolem, s jejich současným životem, což bylo plné emocí a nejistoty. Opouštěli zanikající profesi minulého století, někteří z nich s výhledem stát se součástí toho nejmodernějšího prostředí. Můžou být šťastnější jako programátoři, než byli jako horníci? I na to se náš film ptá: Co ztrácíme a co získáváme s proměnou doby?

Umím si představit, že nálada horníků mohla být docela vyhrocená, když se důl zavíral.

V tu chvíli s tím byli spíš smíření, o zavření Paskova přece jenom věděli už nějakou dobu, takže všechny protesty byly dávno za nimi.

A jaká byla nálada pana Hisema?

Vzhledem k tomu, že patří k horníkům účastnícím se onoho rekvalifikačního programu, měl plán a výhled do budoucna, což mu jistě pomáhalo zachovat optimismus. V dokumentu se snažíme zachytit jeho následnou proměnu vnitřní, i vnější. Dilemata a problémy, kterým musí na své cestě čelit.

Je to skutečně těžko představitelné, málokdo v jeho věku musí udělat tak velký krok. Pro většinu z nás by určitě byla děsivá představa se najednou muset naučit úplně jinou profesi. Jak byl vlastně

připravený? Jaký byl jeho vztah k počítačům? A proč jste si vybrali právě jeho ze všech lidí?

Tomášovi je 47, má vystudovanou hornickou školu, na počítači uměl pracovat na základní úrovni. Po maturitě pracoval nejdřív na hutích, pak začal v dole jako dělník a vypracoval se na pozici technika, takže měl na starost opravu strojů a zjevně má technické nadání.

Snažili jsme se ukázat, jaký potenciál lidé jako on mají, přestože jejich specializace zaniká. Že když mají příležitost, mnoho z nich v sobě odhalí dosud neproměněný potenciál. V dotazníku před kurzem na otázku „Jaký je váš vztah k počítačům?“ Tomáš odpověděl: „Kladný, pokud se dá o vztahu člověka a stroje mluvit na takové úrovni.“ Byla to jedna z věcí, co nás k němu nasměrovala. Zaujalo nás, že uvažuje skoro až filozoficky.

Rozhodně začal brzo vyčnívat z davu. Jako filmař hledám charisma a temperament, nebylo tedy složité dojít k závěru, že Tomáš je pro nás nejlepší člověk. Krom něj ale dáváme prostor i některým jeho kamarádům, kteří třeba usilují o maturitu – pracujeme tedy i s osudy dalších lidí.

Češi jsou obzvlášť statický národ ohledně práce. Neradi se za ní stěhují, neradi se rekvalifikují.

A brzy to bude ještě větší problém než dnes. Během následujících třiceti let zanikne mnoho tradičních pracovních pozic, bude nutné, aby si lidé našli nové zaměření a byli se případně ochotni přesunout tam, kde najdou uplatnění. Taková je i logika tohoto programu – nemá cenu rekvalifikovat se na další dělnickou profesi, co za pár let zanikne a lidé se budou muset znovu rekvalifikovat, jen budou o kus starší a ještě hůř zaměstnatelní. Proto dostali možnost vybrat si práci, která nezmizí – programátorství.

V tuhle chvíli skoro nikdo nevěří, že uspějí. Účastníci, možná ani někteří školitelé. Snad se ale ukáže, že má smysl i mezi propuštěnými horníky hledat schopné lidi nad rámec jejich řemesla, vzdělát je a dát jim možnost udělat tenhle velký krok.

Samozřejmě, že tenhle plán přináší velké obtíže. Když jste padesátiletý čerstvě vyskolený programátor bez jediné reference v životopisu s jen pasivní znalostí angličtiny, určitě máte o dost těžší najít zaměstnavatele než mladší, zkušenější a jazykově vybavenější konkurenti. Ale po programátorech je dnes obrovská poptávka a firmy snad budou ochotné talentované uchazeče i sami dovzdělávat.

Ovlivňuje Tomáše vaše přítomnost? Je třeba víc motivovaný, když ho sledují kamery?

Tomáš patří k těm málo lidem, kteří necítí potřebu se před kamerou jakkoliv stylizovat – já bych jeho bezprostředního chování schopný nebyl, kdybych věděl, že jsem v záběru. I když ho naše přítomnost určitě trochu ovlivňuje, řekl bych, že ne zvlášť zásadně.

Jde o čistou observaci, nebo nějaké situace výrazněji aranžujete?

Někdy pozveme Tomášovi kamarády do hospody, posadíme je ke stolu a řekneme jim, aby se bavili o práci. Nebo posadíme jeho rodinu před televizi, na té pustíme reportáž o rekvalifikování a chceme, aby na ni reagovali – tvoříme tedy určité výchozí konflikty v tom smyslu, že umožňujeme interakci lidí. Samotné reakce jsou už zcela opravdové a jejich vlastní. Největší zásah do „přirozeného plynutí“ byl, když jsem třeba v té hospodě poprosil Tomášova kamaráda, aby se ho zeptal na určitou konkrétní věc – ale to je vše zcela v rámci tradičních postupů, právě v tom spočívá dokumentární režie.

Zdá se, že jste se s panem Hisemem sblížil a cítíte k němu velké osobní sympatie. Není to pro dokumentaristu v důsledku problém? Nebudete se ho pak snažit vykreslit v dobrém světle?

Určitě mu nechci tím filmem ublížit, což bych ale považoval spíš za obecně neetické než osobní. Jako každý dokumentarista se musím ptát, jak přistoupím k materiálu, jaký filtr si nastavím a jak situace sestřihám – je potřeba najít kompromis mezi ochranou respondenta a zobrazením pravdy. Samozřejmě, že z čistě vypravěčského hlediska často platí: „Čím hůř pro postavu, tím líp pro film.“ Dokument není výjimka, i on stojí na konfliktech. Když však trpí má postava, trpím i já, ačkoliv bych měl mít vlastně radost, že mám dobrou situaci pro film. Jde o rozpor, který neustále řeším, v jehož důsledku je někdy těžké přistupovat k látce kriticky. Věřím ale, že nějaká hranice intimity by se neměla překračovat a že právě od toho máme hraný film – aby zobrazoval ta traumata, která dovolíme opravdovým lidem skryt.

Jak pracujete naopak s humorem?

Zásadní je smát se s postavami a ne jim. Nechtěl bych, aby můj film zesměšnil Tomáše

Rozhovor s režisérem Andršem: Z horníka programátorem?

nebo kohokoliv z jeho přátel. Jsou to ale veselí lidé se smyslem pro humor, který jistě přenáší i do některých scén.

Nestál bych o „bizár“ pasoucí se na lidské trapnosti, jaký v našich dokumentech občas vidíme. Mám pak pocit, že si režisér myslel o lidech, co sledoval, že jsou debilové a chce to ukázat, přičemž jim tyto své pocity a záměry během natáčení tajil. Což podle mě není dobře, zvlášť pokud se tak děje samoučelně.

Námět tohoto chystaného filmu je součástí vašeho dlouhodobějšího zájmu, nebo jste k němu přišel náhodou?

Jestli tam mám hledat nějaké „svoje“ téma, řekl bych, že mě zajímá autenticita u lidí a to, jak se může ztrácet s technologickým pokrokem a firemní společností. Jednou z mých studentských prací byla třeba reportáž o mizení železničářské kultury z Jeseníků, což má hodně blízko k tomu, když nyní

mizí hornická kultura. Vždycky se ptám, co nám to dává a co bere.

A k čemu docházíte? Zníte trochu jako technofob, jako byste k těm změnám přistupoval s určitou nevolí.

Odpověď u Tomáše zatím neznám, to vyplyne až z toho, co natočíme. Musím se přiznat, že můj přístup k těmto posunům byl ze začátku skutečně trochu negativní, protože jsem, podobně jako Tomáš, romantik a přitahuje mě kouzlo nádražek, klasických pracovních prostředí a určitých hrabalovských postaviček, co se v nich dají nalézt.

Jednou z mých motivací byl určitě smutek z pomyšlení, že takové věci mizí, a mé dokumenty mají sloužit i jako jejich memento. Na druhou stranu když teď pozoruju Tomáše a jeho rekvalifikaci, začínám to vnímat trochu komplexněji a k té změně se stavím méně negativně.

Štěpánská vycházka

Štěpánskou vycházku spojenou s posezením k ukončení roku uspořádali 26. prosince ve svém areálu Výrovka členové Mysliveckého spolku Blata Hněvotín. Sraz pro organizátory vycházky byl v sedm hodin. Vlastimil Handl si však přivstal, aby ostatní přišli do příjemně vyhřátých prostor a zároveň zatopil pod kotlem, ve kterém byl připravován zvěřinový kotlíkový guláš. Hlavním kuchařem byl Miroslav Špičák a pomocníci Pavel Pospíšil, Petr Kubiček a Alois Hrubý. Po založení gulášového základu zůstal u guláše jen předseda MS Luděk Nezhyba, který guláš odpovědně dovařil. Ostatní členové MS se

vydali na plánovanou vycházku. Škoda jen, že nebyl sníh, potřebný k lepšímu obeznání stop škodné. A tak skutečně ná vycházka sice nepřinesla žádný úlovek škodné, což bylo v plánu, ale alespoň přispěla k znovu nabytí fyzické kondice po třídním jídelním maratonu a lenošení.

Po výborném obědě přišla na řadu střelecká soutěž na asfaltové terče na zdejší střelnici. Střílelo se ze základního po-

Pavel Pospíšil v rozmachu při házení asfaltového terče, ke střelbě připraven Alois Hrubý

stoje. Její výsledek byl nakonec anulován z důvodu závady na vrhače, neb poslední runda byla z tohoto důvodu absolvována na ručně házené asfaltové terče a to by nebylo k ostatním fěr. Protest se žádný nekonal, vždyť nešlo v této soutěži o vítěze, ale spíše o pobavení.

Venku se již začalo pomalu stmívat a tak jsme se přesunuli do vyhřáté místnosti, kde pokračovala volná zábava spojená s požíváním pečeného kančího masa. O vaření kávy s přibývajícím časem se vzorně staral trubač Pavel Andrš.

Debatovalo se o všem možném, ale hlavně o možnosti prodloužit stávající místnost a vytvořit s ní skutečně dostatečně velké sociální zázemí nejen pro zdejší myslivce, ale i ostatní zájemce. A na tom panovala všeobecná shoda. Sedělo se a vyprávělo do pozdních večerních hodin, kdy se myslivci rozešli do svých domovů s uspokojením, že utužování kolektivu touto formou má své opodstatněné výhody.

Tak skončila celodenní Štěpánská akce v Hněvotíně, které jsem se na pozvání zúčastnil. Byla to ta nejlepší oslava a rozlučka s končícím rokem 2017, které jsem se zúčastnil.

Text a foto:
Rudolf Krč

Kolektivní příprava kotlíkového guláše

Slavnostní mše k 57. výročí narození Karla Habsbursko

Lotrinského

11. ledna oslavil 57. narozeniny Karel Habsbursko Lotrinský, vnuk posledního českého krále Karla I. Na jeho počest tradičně uspořádali členové Místní společnosti Koruny České ve Strážnici slavnostní bohoslužbu, kterou celebroidl P.Mgr. Vít Rozkydal a na varhany doprovodil člen Koruny České Miroslav Pošvář.

Na závěr zazněl také Svatováclavský chorál a Císařská hymna. Přítomni byli také členové Sdružení monarchistů Brno a členové historických vojenských jednotek v uniformách. Setkání pokračovalo posezením v Kozojídkách, kde jsme byli hosty vinaře pana Kubici. Rokování a zpěv zde trvalo až do ranního kuropění.

www.karlvonhabsburg.at

Spolek Císařovna Zita (dříve Sdružení pro blahorečení císařovny Zity) v České republice

zve všechny ctitele
císařovny a královny
Zity Habsbursko-Lotrinské

na pouť
k jejímu hrobu
v kapucínské kryptě ve Vídni

v sobotu 10. 3. 2018

Program:

- 12.00 asistovaná Mše sv. v kapucínském kostele ve Vídni (podle Římského misálu z r. 1962)
- Po Mši sv. pobožnost u hrobu císařovny v kapucínské kryptě
- Komentovaná prohlídka krypty
- Předpokládaný konec v 16.30 hod

Jako v minulých letech, i letos bude pro zájemce zajištěna společná doprava z Rosic, Brna a Mikulova.

*Boží služebnice Zito, přimlouvej se za nás,
za naše rodiny a za náš národ!*

přihlášky: cisarovnazita@seznam.cz

TERNO
SUPERMARKET

Partner
Zeleného kruhu Olomouc

VIII. ples Koruny České 9. 2. v KD Lola

V útulných prostorách taneční školy Lola Dance na Novém Světě a v komorní atmosféře se sešli účastníci dobročinného plesu pořádaného Místní společností Koruny České v Olomouci. Výtěžek plesu putoval Nadačnímu fondu Olomoucké koalice neziskových organizací. Celým večerem provázela přítomné uznávaná olomoucká kapela Fantajm, program obohatili tanečníci taneční školy Lola, taneční pár Dominik Vaverka a Aneta Zymová z tanečního klubu Olymp Olomouc, žonglér Jan Hlavsa, hudební uskupení Jazzberg i trubači Koruny České. Pilo se Burgundské šedé a Merlot od vinaře MgA. Josefa Petra.

Pavel Andrš

Foto: Rudolf Krč

Středisko SOS pro vzájemnou pomoc občanů, z. s. se představuje

Věříme ve Vaši solidaritu s lidmi, kteří se dostali do těžké životní situace, často i bez vlastní viny.

Jsme nezisková organizace, která pracuje už osmadvacet let a každým rokem roste počet lidí, kterým pomohla. Poskytujeme pomoc tam, kde se člověk z jakýchkoliv důvodů ocitl ve vážné krizi a trpí materiálním nedostatkem. Vyzýváme spoluobčany k solidaritě s potřebnými a pro ně shromáďujeme pěkné věci, které mohou lidé doma postrádat. Zdarma je pak předáváme osobám sociálně ohroženým - viz sociální projekt „Výdej bezplatné materiální pomoci“.

V rámci této činnosti navíc poskytujeme práci jedincům, kteří jsou delší dobu bez práce, a osobám postiženým - viz sociální projekt Pracovní uplatnění pro dlouhodobě nezaměstnané a handicapované“.

V Olomouci máme rozmístěno jednačtyřicet kontejnerů, označených logem s červeným srdcem, do kterých lze vklá-

dat zánovní šatstvo, obuv a další užitečné předměty. Tyto kontejnery mají na starosti právě naši handicapovaní pracovníci. Kontrolují jejich stav, odebírají nashromážděné dary a třídí je v obou našich provozovnách. Pomáháme tak udržovat nebo vytvářet pracovní návyky těchto lidí a podporujeme jejich snahu hledat si zaměstnání a trvalé uplatnění.

Každoročně realizujeme další sociální projekt „Vánoce pro osamělé“, kdy pořádáme štědrovečerní pohoštění a setkání pro lidi bez rodinného zázemí a roznášíme vánoční balíčky osamělým a nemocným seniorům.

V případě živelních katastrof realizujeme projekt „Humanitární pomoc“, během něhož organizujeme sbírky pro postižené oblasti a staráme se o převezení potřebných věcí do jednotlivých míst.

Jména dárců - stejně jako další informace o naší činnosti - zveřejňujeme ve výroční zprávě a na webových stránkách www.strediskosos.cz. Po dobu jednoho měsíce také na informačních tabulích Střediska SOS v Rooseveltově 9 a v Praskově 16, dále i v Knihovně města Olomouce na Náměstí Republiky 1. Dar převyšující částku 2 000 Kč si dárcé může odečíst z daní (dle zák. č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, § 20, odst. 8).

V Olomouci máme 3 provozovny: Praskovu 16, Rooseveltovu 9, kde je otevírací doba od pondělí do pátku od 9 do 18 hodin a Slovenskou 8, která je otevřena od pondělí do pátku od 9 do 17 hodin. V sobotu mají všechny provozovny otevřeno od 8 do 12 hodin.

Kontakty: 585 220 050, 585 438 161 a 601 108 700.

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!

ŠETŘÍM NAŠE LESY - HISTORICKÉ DĚDICTVÍ ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA - měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka, Richard Kořínek
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky a předplatné na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

ad
re
sát

TISKNEME NA RECYKLOVANÉM PAPIŘE BĚLENÉM BEZ POUŽITÍ CHLÓRU

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087